

PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

LÅNGSÄTTER FÖRSKOLA (upprättad 251008)

Innehållsförteckning

Grunduppgifter.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	4
Skollagen	4
Diskrimineringslagen	5
Definitioner.....	5
Vad är diskriminering?	5
Olika former av diskriminering	6
Diskrimineringsgrunderna.....	7
Vad innebär kränkande behandling?.....	7
Enhetens rutiner och årsplan för arbetet med planen	8
Redogörelse för enhetens utvärdering av föregående utbildningsårs plan	10
Förebyggande arbete	10
Främjande arbete	12
Främjande arbete	14
Södra områdets främjande arbetssätt.....	14
<i>Långsätter förskola främjande arbete</i>	14
Pedagogernas insatser	14
Följa upp och utvärdera.....	17
Förebyggande arbete.....	18
Kartläggning av risker	18
Södra områdets förebyggande arbetssätt	18
Följa upp och utvärdera.....	18
<i>Långsätter förskola förebyggande arbete</i>	19
Kränkningssanmälan.....	24

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för **Långsätters förskola**.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den **2025-10-08** och gäller i ett år.

Förskolans arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i utbildningen involveras i upprättande och uppföljning. Även barnens vårdnadshavare görs delaktiga.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med uppföljning i december och utvärdering i maj.

Vår plan finns tillgänglig på förskolan på plats i avdelningens hall samt på förskolans webbsida.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att alla som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet – det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen

Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts följs upp i enhetens utvärderingen av föregående utbildningsårs plan.

Förskolans plan ska också innehålla en beskrivning av det främjande arbete vars syfte är att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta förebyggande med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tidplanernas och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder (förebyggande arbete) mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolläda eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäliga åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Enhetens rutiner och årsplan för arbetet med planen

Pedagoger ansvarar för att känna till planens innehåll, årsplan och rutin samt hur vi kontinuerligt och systematiskt genomför, följer upp och utvecklar arbetet i planen.

BHG-medlemmar ansvarar för att ta initiativ till, uppmuntra och leda arbetet mot planen samt koppla det till utbildning, undervisning och systematiskt kvalitetsarbete i sitt arbetslag.

Skolledning ansvarar för att tydliggöra när och hur arbetet med planen ska genomföras, följas upp och utvärderas.

Barnen är delaktiga i det dagliga värdegrundsarbetet i utbildning och undervisning genom pedagogers lyssnande i samtal, reflektion och annan kommunikation samt genom pedagogernas observation av barnens erfarenheter, behov och intressen.

Vårdnadshavare får information om planen på vårdnadshavarmöte samt vid introduktion. Planen finns tillgänglig i hallen på alla avdelningar samt på förskolans webbsida. Vårt dagliga arbete mot planen beskrivs i lärloggar i vår lärplattform Unikum.

Metod Vi gör arbetet mot planen till en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och vår årsplan för arbetet med planen följer vår årsplan för det systematiska kvalitetsarbetet. Vi observerar i den dagliga utbildningen och dokumenterar det. Vi reflekterar samt följer upp och utvärderar i våra befintliga forum som pedagogisk utvecklingstid, barnhälsogrupp och studiedagar.

ÅRSPLAN					
Augusti	September	Oktober	November	December	Januari
<u>Förebyggande</u> Kartlägga och identifiera risker.	<u>Förebyggande</u> Kartlägga och identifiera risker. Analysera orsaker och skriva mål (på studiedag). <u>Främjande</u> Vi beskriver vårt främjande arbete genom insatser i SKA (på studiedag).	Upprätta ny plan. Kommunicera planen till vårdnadshavare.		Uppföljning av det främjande och förebyggande arbetet.	
Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Central enkät till vårdnadshavare.	Utvecklingssamtal.	Uppföljning och analys av resultatet av vårdnadshavarenkäten och utvecklingssamtal (i arbetslag och på BHG).	Utvärdering av det främjande och förebyggande arbetet (på studiedag). Framgångsfaktorer och utvecklingsområden.		

Redogörelse för enhetens utvärdering av föregående utbildningsårs plan

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev.

Förebyggande arbete

Uppföljning förebyggande arbete föregående år; 250922

Risk: Vi uppmärksammar inte andra kulturers traditioner.

Uppföljning:

- Vi har följt och uppmärksammat vissa traditioner och kulturer, men fokus har främst legat på de svenska, i enlighet med läroplanens skrivningar om traditioner.
- Vi har reflekterat över och synliggjort flera olika kulturers traditioner, men arbetet har inte varit aktivt och medvetet genom hela året.
- Vi har särskilt lyft minoritetsgrupper, exempelvis romer och samer, samt traditioner som är kopplade till de barn som just nu finns i barngruppen.
- För närvarande saknar vi ett årshjul för arbetet med olika kulturers traditioner.

Risk: Avsaknad av litteratur kring normkritik.

Uppföljning:

- Under året har vi köpt in normkritisk litteratur som vi läser tillsammans med barnen. Läsningen sker dock mer spontant och inte som en medvetet planerad del av arbetet med normkritik.
- Den litteratur vi köpt in är främst riktad till de äldre barnen, vilket har upplevts som en utmaning för pedagogerna när det gäller att använda den i arbetet med de yngre barngrupperna.
- Den nya litteratur som idag ges ut och köps in är generellt mer normkritiskt skriven än tidigare, vilket stödjer vårt fortsatta arbete inom området.

Risk: Några barn utesluter varandra i leken.

Uppföljning:

- Vi har använt bildstöd för att stödja barnen både direkt i leken och vid övergångar.
- Genom att arbeta med strukturscheman på avdelningarna, med en tydlig plan för hur vi delar in barnen i mindre grupper, har vi minskat risken för kränkningar i olika situationer.
- Vi fokuserar på att lära känna alla barn och arbetar medvetet i mindre sammanhang för att skapa trygga relationer och inkluderande lek.
- Alla avdelningar har dock inte arbetat aktivt med bildstöd ännu.

Risk: Barnen använder fula tilltal till varandra.

Uppföljning:

- Genom *Leklyftet* har pedagogerna blivit mer medvetna om vikten av att vara nära barnen i leken.
- Vi ser nu lekande pedagoger som aktivt stöttar barnen i leken, exempelvis vid inträde i lek eller när konflikter uppstår.
- Pedagogerna har fått fördjupad kunskap om lekens betydelse för barnens sociala utveckling.
- Strukturscheman används på samtliga avdelningar och bidrar till tydlighet kring var barnen befinner sig och var pedagogerna ska vara för att bäst stödja dem.
- BHG (barn- och grupphandledare) stöttar vid behov och bidrar till att arbetssättet sprids och förankras i verksamheten.

Risk: Alla barn upplever inte hallen som trygg vid in- och utgång.

Uppföljning:

- Alla avdelningar arbetar i mindre sammanhang och går ut i hallen i mindre grupper.
- Detta gör att vi kan stötta barnen, ge dem tid till samtal, hjälpa varandra och klä på sig.
- På så sätt blir alla barn sedda och får det individuella stöd de behöver.
- Några avdelningar använder bildstöd vid påklädning inför in- och utgång.
- Medvetenhet finns hos personalen.

Risk: Pedagogerna använder inte PDK som en del av sitt SKA.

Uppföljning:

- Vi har inte arbetat systematiskt med PDK hittills.
- Ledningen tar fram en utvecklingsplan för detta, som inkluderar en tydlig systematik för SKA.
- Värdegrundsgruppen upphör som egen grupp.
- BHG-gruppen tar över arbetet även med PDK, då dessa områden är nära sammanlänkade.

Risk: Att pojkar och flickor tilltals på olika sätt i olika situationer av pedagoger.

Uppföljning:

- Pedagogerna är medvetna om vikten av att tilltala flickor och pojkar på ett likvärdigt sätt.
- Ingen skillnad görs i mötet med barnet utifrån kön.
- Pedagogerna påminner och uppmärksammar varandra i vardagen.
- Ny personal och vikarier informeras om detta arbetssätt.

Främjande arbete

Uppföljning av främjande arbete föregående år; 250922

Utifrån de sju diskrimineringsgrunderna har litteratur köpts in som berör samtliga områden. Denna litteratur är kopplad till respektive avdelning och används i det pedagogiska arbetet. Vi har även gjort inköp av dockor med varierande etnisk bakgrund för att spegla mångfalden i samhället.

Vi upplever att pedagogerna har utvecklat en ökad medvetenhet och fördjupad kunskap om de sju diskrimineringsgrunderna, vilket tydligt framkommer i de samtal och reflektioner som förs inom verksamheten.

Etnicitet

- All personal på förskolan får fortutbildning via filmer om våld i nära relationer och hedersförtryck.
- Vi har dockor/legofigurer med olika etnicitet.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av Polyglutt. Vi tar stöd av biblioteket.

Religion eller annan trosuppfattning

- Pedagogerna uppmärksammar traditioner från olika kulturer
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av polyglutt.
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.

Kön

- Alla pedagoger har en medvetenhet kring hur vi uttrycker oss om bland annat barnens kläder och i barns lekar.
- Vi tilltalar alla barn med namn och undviker "kom nu alla flickor"
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av Polyglutt.

Sexuell läggning

- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av Polyglutt.

Funktionsnedsättning

- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av polyglutt.
- Vi har dockor/legofigurer med olika utseenden och kroppar.

Ålder

- Vi arbetar medvetet kring det kompetenta barnet. Barnets ålder styr inte.
- Vi skapar förutsättningar för att ge varje barn inflytande och påverkan oavsett ålder. Delar in barnen utifrån intressen, kunskap etc och inte utifrån ålder.

Könsidentitet och könsuttryck

- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av Polyglutt.
- Alla pedagoger har en medvetenhet kring hur vi uttrycker oss om bland annat barnens kläder och vad dem gör i sina lekar.
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- Vi eftersträvar att alla får vara sig själva.

Långsätter förskola främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Det främjande arbetet ska genomsyra alla delar av utbildningen och bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Främjande insatser ska gälla alla barn och riktas mot alla diskrimineringsgrunder. I samband med det främjande arbetet krävs inte att förskolan har identifierat några särskilda risker eller problem.

Det främjande arbetet utgår från förskolans läroplan. Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen inom målområdet, i praktisk vardag och i olika sammanhang.

Södra områdets främjande arbetssätt

Vårt gemensamma arbetssätt när det gäller det främjande arbetet är att göra det till en del av vårt systematiska kvalitetsarbete. Det gör vi genom att varje arbetslag beskriver sina insatser som de planerar att arbeta mot, utifrån sina prioriterade mål och målkriterier. För att insatserna tydligare ska bli en del av vårt främjande arbete beskrivs kopplingen till värdegrundsarbetet samt en eller flera diskrimineringsgrunder. Varje diskrimineringsgrund behöver kopplas till minst en insats. BHG-medlemmar ansvarar för att föra insatserna, värdegrundskoppling samt diskrimineringsgrunder i planen.

Långsätters förskolas främjande arbete

Pedagogernas insatser

Bullerbyn

Insats: Pedagogerna erbjuder lekar och aktiviteter där barnen ges möjlighet att uppmärksamma varandra.

Värdegrund: Vi ger alla barn samma förutsättningar i undervisningen
Vi synliggör flickor och pojkar lika mycket för varandra och betonar barnen lika.

Diskrimineringsgrund: Kön, ålder, könsidentitet

Insats: Pedagogerna erbjuder rekvisita, rollekar, utklädningskläder

Pedagogerna bjuder in till lek och sedan ger barnen utrymme att ta leken vidare med hjälp av fantasi

Pedagogerna visar nyfikenhet för barnens lek

Värdegrund: Vi ger barnen tid och utrymme för lek.

Diskrimineringsgrund: könsuttryck, sexuell läggning, religion, trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning, etnicitet

Insats: *Pedagogerna uppmärksammar och sätter ord på känslor*

Värdegrund: Vi lyssnar på alla barnens språk

Diskrimineringsgrund: Ålder

Saltkråkan

Insats: *Pedagogerna synliggör barn för varandra*

Värdegrund: Vi synliggör flickor och pojkar lika mycket för varandra och betonar barnen lika.

Diskrimineringsgrund: Kön

Insats: *Pedagogerna har ett lekfullt förhållningssätt och har fantasi i leken.*

Värdegrund: Vi väljer lekar som är varierade och gör medvetna val kring kön och roller.

Diskrimineringsgrund: Sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, könsidentitet och könsuttryck.

Insats: *Pedagogerna erbjuder bildstöd så att alla barn kan påverka sin situation.*

Värdegrund: Vi lyssnar på barnens alla språk

Diskrimineringsgrund: Ålder/funktionsnedsättning/eticitet

Mattisborgen

Insats: *Pedagogerna behöver Stötta i leksituationer*

Värdegrund: *Vi synliggör att pojkar och flickor kan leka samma typ av lekar, tex superhjärte.*

Diskrimineringsgrund: Kön

Insats: *Använda litteratur tillsammans med barnen på olika sätt.*

Värdegrund: Vi väljer medvetet litteratur, tex böcker som Jag är Bella , Lyssna in barnen

Diskrimineringsgrund: sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, könsidentitet och könsuttryck

Insats: *Pedagogerna behöver:*

Visa för barnen hur man bjuder in i lek genom Lekgrupper och genom att Vara med i leken, och hjälpa barnen att utveckla leken samt Tillföra material i leken

Tillföra roller i en styrd lek med konkret material. Tex att barnen får ha kaninöron, utklädnad, Anpassa leken så att alla barn kan vara med

Värdegrund: Vi ger alla barn samma förutsättningar i leken oavsett olikheter eller svårigheter.

Diskrimineringsgrund: Funktionsnedsättning

Insats: Pedagogerna ska:

Bildstöd, Stophanden, Dela barnen i mindre grupp, Ge alla barn talutrymme utifrån deras förmåga.

I lärMiljön: Bildkarta på vad som finns i tex förrådet, Trygghetsregler/bildstöd, Litteratur, Bekräfta barnens tankar

Värdegrund: Vi lyssnar på alla barnens språk oavsett om det är verbalt eller icke verbalt.

Diskrimineringsgrund: Ålder

Villa Villekulla

Insats: Pedagogerna organiserar miljöerna så att den inbjuder till samspel och delaktighet

Värdegrund: Vi delar barnen i blandade konstellationer för att gynna det enskilda barnet såväl som gruppen i helhet

Diskrimineringsgrund: Ålder, kön

Insats: Pedagogerna är lekande förebilder som deltar aktivt i fantasilek och visar hur lek kan gestaltas genom föremål, röster och kroppsspråk.

Värdegrund: Alla barn ges utrymme att utforska olikheter genom fantasilekar

Diskrimineringsgrunder: Könsuttryck, könsidentitet, funktionshinder

Insats: Pedagogerna bekräftar barnens tankar och funderingar

Värdegrund: Pedagogerna skapar en öppen och trygg samtalskultur

Diskrimineringsgrund: Religion eller annan trosuppfattning, etnicitet

Junibacken

Insats: Vi pedagoger sätter ord på barnens tankar handlingar och känslor mot varandra

Värdegrund: Så vi ser alla barnen. Att alla kan få vara och tycka olika.

Diskrimineringsgrund: ålder, kön, etnicitet, Religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning.

Insats: *Pedagogerna lekguidar barnet som behöver och sätter ord på barnets tankar.*

Värdegrund: Alla barns fantasier blir synliga.

Diskrimineringsgrund: Ålder, kön.

Insats: *Pedagogerna sätter ord på barnens tankar och känslor + Pedagogerna benämner det som sker, ger barnen därefter tydlig ledning och bekräfta positivt.*

Värdegrund: Att alla får sin röst hörd

Diskrimineringsgrund: Sexuell läggning (två samkönade i leken) könsidentitet, Ålder

Katthult

Insats: *Pedagogerna sätter ord på barnens görande och riktar uppmärksamheten mot aktuellt barn.*

Värdegrund: Vi reflekterar över barnens kommunikationsutrymme. Hur vi ger alla utrymme oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning.

Diskrimineringsgrund: Ålder/funktionsnedsättning/kön.

Insats: *Vi sjunger rörelsesånger med rekvisita. Vi använder oss av flanosagor och böcker.*

Värdegrund: Vi väljer varierad litteratur och gör medvetna val kring exempelvis familjekonstellationer.

Diskrimineringsgrunder: Sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, könsidentitet och könsuttryck eller etnicitet.

Insats: *Pedagogerna är när- och härvarande.*

Värdegrund: Vi ser och uppmärksammar alla barn och deras behov.

Diskrimineringsgrund: Ålder, funktionsnedsättning, kön.

Följa upp och utvärdera

Det främjande arbetet följs kontinuerligt, systematiskt och målinriktat över hela utbildningsåret. På gemensam PUT följs valda insatser upp. Insatserna följs också upp på uppföljning i december och utvärderas i maj.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin utbildning.

Varje år kartläggs nuläget på förskolan och fjolårets insatser utvärderas. Analysen av kartläggningen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Våra metoder vid vår kartläggning

Observationer och reflektioner kring pedagogers normer, jargong, samarbete och kompetens, rutiner och arbetssätt samt observation av utbildning och barngrupp.

Södra områdets förebyggande arbetssätt

Vårt gemensamma arbetssätt när det gäller det förebyggande arbetet är att kartlägga risker under samma period som vi kartlägger barnens erfarenheter, behov och intressen. Vi genomför orsaksanalys, beskriver mål och åtgärder av riskerna i alla arbetslag. BHG-medlemmar ansvarar för att föra in gemensamma risker, orsaker, mål och åtgärder i planen.

Följa upp och utvärdera

Det främjande arbetet följs kontinuerligt, systematiskt och målinriktat över hela utbildningsåret. På gemensam PUT följs mål och åtgärder upp. Det förebyggande följs också upp på uppföljning i december och på utvärderas i maj.

Långsätter förskola förebyggande arbete

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Pedagogerna lyssnar inte in alla barns behov.		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Brist på pedagogernas förståelse av barnens uttryck. Vi tolkar barnen, men blir det en korrekt tolkning? Pedagogerna saknar kunskap om att förstå yngre barn som saknar språk helt. (verbalt, kroppsligt mm)		
Vårt mål är att:	Att lyssna och ta tillvara på alla barns uttryck utifrån behov och önskningar.		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
Utspridda och närvarande pedagoger som använder bildstöd dagligen, både inne och ute.	Att planera och organisera genom utbildningsplanering.	Alla pedagoger.	December 2025.
Uppföljning - sker på våra studiedagar i december			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Pedagogerna ger inte alla barn lika uppmärksamhet, alla barn blir inte lika sedda/känner sig ej lika sedda. (Generellt - ej kopplat till någon särskild situation/plats).		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Pedagogerna uppmärksammar barn som låter mera, pratar mera och är mera framåt. Pedagogerna har inte arbetat tillräckligt främjande med organisation och struktur.		
Vårt mål är att:	Pedagogerna har en struktur och organisation för att alla barn ska känna sig lika sedda och känna sig lika trygga.		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
Dela in i mindre grupper. Pedagogerna är där barnen leker. Pedagogerna skapar förutsättningar för att alla barn ska få talutrymme.	Struktur och organisation. Utbildningsplanering.	Alla pedagoger.	December 2025.
Uppföljning - sker på våra studiedagar i december			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Pedagogerna diskriminerar barn utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna.		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Pedagogerna är inte tillräckligt insatta i de sju diskrimineringsgrunderna, vad innebär var och en av grunderna för oss och vår barngrupp.		
Vårt mål är att:	Pedagogerna får mer kunskap och förståelse för diskrimineringsgrunderna.		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
Vi läser och diskuterar diskrimineringsgrunderna kopplat till förskolan.	Avsätter tid på gemensam put för dialog och reflektion.	Alla pedagoger.	December 2025.
Uppföljning - sker på våra studiedagar i december			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Skriv här...		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Skriv här...		
Vårt mål är att:	Skriv här...		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
Skriv här...	Skriv här...	Skriv här...	Skriv här...
Uppföljning - sker på våra studiedagar i december			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Skriv här...		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Skriv här...		
Vårt mål är att:	Skriv här...		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
Skriv här...	Skriv här...	Skriv här...	Skriv här...
Uppföljning - sker på våra studiedagar i december			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

Kränkningsanmälan

All personal som arbetar i förskolan och som får veta att ett barn upplever att hen har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla det till rektor.

Anmälan ska göras så snart personal har fått vetskap om att någon *upplever* sig utsatt. Den som anmäler behöver inte veta exakt vad som har hänt och ska inte själv göra någon bedömning av om händelsen inneburit en kränkning, utan anmälan kommer att leda till att händelsen utreds.

Det är förskolans rektor som har ansvar för att se till att händelsen utreds, åtgärdas och följs upp så att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkningar upphör.

Rektor ska anmäla händelsen till huvudmannen.

Utredningen av en händelse där ett barn eller en elev upplever sig kränkt ska alltid dokumenteras. Förskolorna dokumenterar ärendehantering i journalsystemet Prorenata och via digitala kontaktformulär.

Så fungerar det:

1. Vid signaler om att barn/elev känner sig kränkt anmäls händelsen skyndsamt av personal, digitalt via kontaktformulär i Prorenata. Anmälan går till rektor på aktuell förskola.

Anmälan om kränkande behandling

2. Rektor tar emot anmälan och skapar ärende på barnet som upplever sig utsatt. Rektor lägger till den personal som rektor beslutar ska utreda händelsen som medlemmar i ärendet. För att säkerställa att anmälan når huvudman ska rektor alltid även lägga till registrator hos division Utbildning som medlem i ärendet.

3. Registrator meddelas automatiskt via mejl att hen är tillagd som medlem i ett ärende. Registrator lägger till skolchef som medlem i ärendet och tar fram avsedd anteckningsmall som heter "Bekräftelse på inkommen anmälan till huvudman gällande diskriminering/trakasserier eller kränkande behandling" och sätter skolchef som ansvarig för anteckningen. Skolchef får sedan signera anteckningen.

4. Rektor är ansvarig för att en utredning av händelsen genomförs skyndsamt men kan delegera uppgiften till lämplig person på förskolan. Den/de personer som fått i uppdrag att genomföra utredningen fyller i avsedd anteckningsmall "Utredning av kränkande behandling". Det är möjligt för flera personer att arbeta i samma mall. När anteckningen är klar ska rektor sättas som ansvarig för anteckningen. I och med detta kommer rektor som ansvarig

för utredningen att få signera anteckningen. Om de utredande personerna inte har tillgång till Prorenata används kontaktformulär, precis som vid anmälan av kränkningen. Kontaktformulären hamnar i samma funktionsbrevlåda som anmälan av kränkningen och hanteras av rektor eller den rektorn delegerat ansvaret till. Utredningen läggs in i befintligt ärende.

Utredning av kränkande behandling

5. När utredningen är färdigställd ska förskolan upprätta en åtgärdsplan om rektor bedömt händelsen som en kränkning. Om utredningen visar att det inte rört sig om en kränkning behöver åtgärdsplan inte upprättas utan ärendet kan avslutas. Anteckningsmallarna som används för detta är "Åtgärd/Handlingsplan kränkandebehandling" och "Avslut och utvärdering av handlingsplan kränkande behandling". Rektor sätts som ansvarig för samtliga av dessa anteckningar och signera dessa. Ärendets status ändras till avklarat när ärendet avslutats.

Även dessa anteckningsmallar finns som kontaktformulär och kan läggas in i ärendet via funktionsbrevlåda.

- **Åtgärd/handlingsplan kränkande behandling**
- **Avslut och Utvärdering av handlingsplan kränkande behandling**

6. När ärendet avslutats upprättar registrator en sista anteckning i ärendet som är "Skolchefs bekräftelse på att kränkningsärende avslutas". Skolchef sätts som ansvarig för anteckningen och signerar dessa anteckningar regelbundet. Registrator ändrar ärendets status till arkiverat. Detta sker i början av månaden i samband med att registrator upprättar delegationsprotokoll för återrapportering till nämnden.

Samtal med personal som upplevs utsätta

Utredningsskyldigheten gäller också vid misstanke om att någon av personalen utsatt barn/elev för diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Utredningar som gäller personal kan bara genomföras av rektor, men har samma grundläggande struktur som utredningar av diskriminering, trakasserier och kränkningar mellan barn/elever. Utredande samtal ska genomföras med såväl berört barn/elev som medarbetare.

Observera att rektor alltid ska informera skolchef och HR då utredning påbörjas rörande barn/elev som upplever sig trakasserad, diskriminerad och/eller kränkt av personal. *I det fall rektor upplevs utsätta ett barn/elev ansvarar skolchef för utredningen.*

För vårdnadshavare

Som vårdnadshavare kan du anmäla kränkande behandling, mobbing eller trakasserier via förskolan eller förskolans webbsida, under rubriken "Trivsel och trygghet".

Det finns rutiner och planer för att säkerställa att verksamheten arbetar löpande med frågor som kränkande behandling, mobbing och trakasserier. Förskolan ska se till att barnen inte kränker eller trakasserar varandra. Om det händer, måste förskolan undersöka saken och snabbt sätta stopp för det.